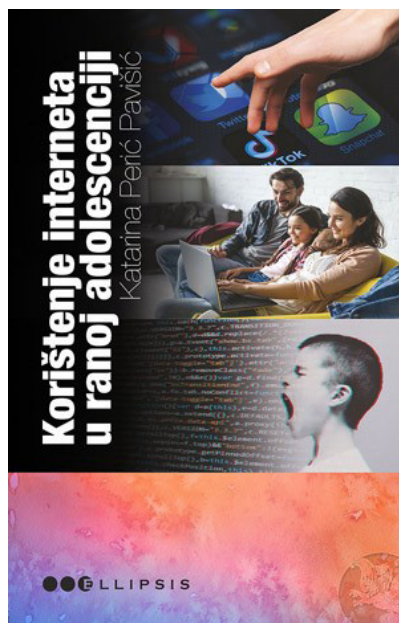

Katarina Perić Pavišić:
**KORIŠTENJE INTERNETA
U RANOJ ADOLESCENCIJI:
ULOGA RODITELJSKE
MEDIJACIJE.**

Zagreb: Durieux, 2025., 134. str.

Knjiga je objavljena u izdanju Naklade Durieux 2025., a njezina je autorica dr. sc. Katarina Perić Pavišić zaposlena u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Knjiga donosi rezultate istraživanja o ulozi roditelja u korištenju digitalne tehnologije kod djece i adolescenata te govori o prevenciji neodgovorna korištenja interneta. Čitatelji se, čitajući ovu knjigu, mogu upoznati s terminima *medijacija roditelja* i *problematično korištenje digitalne tehnologije* pri čemu se naglašava važnost roditeljske prisutnosti i uloge kada je riječ o korištenju interneta i aktivnostima djece i mladih u svijetu digitalnih medija. U uvodu se obrađuju teme koje su povezane s prevalencijom problematična korištenja interneta, rizičnih i zaštitnih čimbenika kod korištenja interneta te se nude programi prevencije. Čitatelji se mogu upoznati s neoekološkom teorijom, sa stilovima roditeljstva u digitalno doba, opisuju se modeli i načini roditeljske medijacije i sl. Naime, autorica posljednje desetljeće naziva digitalnim dobom koje je omogućilo da 98,7 % djece i mladih pristupa internetu kada god to požele i u toj aktivnosti provode po nekoliko sati dnevno. Posebno su zabrinjavajuće negativne strane digitalne tehnologije kao što je patološko korištenje, kognitivna preokupacija ili rizik od razvoja ovisnosti što pokazuju istraživanja u nekim europskim zemljama. Kada je riječ o rizičnim i zaštitnim čimbenicima kod problematičnog ponašanja korištenja interneta, autorica navodi da su oni vezani za individualne karakteristike djeteta, uz odnose u obitelji, s vršnjacima i okolinom te

za korištenje mobitela i interneta. Nadalje, donosi i tzv. model generaliziranoga problematičnog korištenja interneta prema Caplanu kojim se objašnjava da samoregulacija pojedinca utječe na njegovo korištenje interneta i ima li ono pozitivne ili negativne ishode. Kada je riječ o programima za prevenciju, autorica navodi da nedostaje učinkovitih i konkretnih programa prevencije problematičnog korištenja interneta, što i roditeljima otežava sam proces odgoja djece i mladih jer se stilovi roditeljstva moraju prilagoditi digitalnom dobu i na neki način upravljati djetetovim korištenjem interneta. U knjizi se objašnjava pojam roditeljske medijacije kao načina na koji roditelji omogućuju djetetu korištenje i pristup digitalnim tehnologijama te u tome posreduju od aktivne do restriktivne medijacije i nadzora nad djetetom. Autorica navodi da se problematično korištenje interneta u ranoj adolescenciji može povezati s manjkom roditeljskog nadzora nad djetetom, što su pokazala i istraživanja navedena u knjizi. Jedno od istraživanja koje se opisuje u knjizi jest istraživanje u okviru projekta *Digitalna tehnologija u obitelji: obrasci ponašanja i učinci na razvoj djece* Hrvatske zaklade za znanost, a provedeno 2022. U istraživanju su sudjelovali učenici od 5. do 8. razreda, a istraživači su se koristili skalom medijske medijacije, skalom internetskih vještina roditelja, skalom generaliziranoga problematičnog korištenja interneta i drugim istraživačkim instrumentima. Rezultati istraživanja opisani u knjizi donose nove spoznaje u odnosu roditeljske medijacije i problematičnog korištenja interneta kod djece i mladih. Naime, postavljene su smjernice za izradu i korištenje preventivnih mjera u području problematičnog korištenja interneta. Autorica zaključuje da su potrebna daljnja istraživanja koja bi dala detaljniji uvid u to kako smanjiti problematično korištenje interneta u djece i mladih, ali i u odrasloj dobi. Knjiga je vrlo korisna za rad odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnjaka koji se bave djecom, mladima i roditeljima, kao i stručnim suradnicima i svima onima koji se u nekom segmentu svojeg profesionalnog rada bave pitanjima digitalne tehnologije te njezina odgovorna korištenja.

Snježana Kovačević, prof.

stručna suradnica knjižničarka savjetnica,

Osnovna škola Zlatar Bistrica, Zlatar Bistrica, Hrvatska

knjiznica.zlatarbistrica@gmail.com